



Kriminaalmenetluse lõpetamise põhistatud määrus

Koostamise kuupäev ja koht:	30. aprill 2026, Tallinn
Koostaja ametinimetus ja nimi:	ringkonnaprokurör Leelet Kivioja
Kriminaalasja number:	25730000081
Kuriteo kvalifikatsioon:	KarS § 178 lg 1 ¹
Kahtlustatav:	XXX (ik XXX, sünd XXX)

Kriminaalasjas 25730000081 lõpetati XXX tegevuse osas 06.02.2026 menetlus osaliselt KarS § 179 lg 1¹ ja § 145 lg 2 järgi kvalifitseeritavates episoodides, menetlust jätkati KarS § 178 lg 1¹ järgi kvalifitseeritavas episoodis. Menetluse osaline lõpetamine on käesolevaks ajahetkeks jõustunud.

XXX on esitatud alljärgnev kahtlustus:

XXX kahtlustatakse sellest, et tema isikuna, kes on varem toime pannud samalaadse kuriteo, taas eeluurimisel täpselt kindlaks tegemata kuupäevadest ja kellaaegadest omandas korduvalt ja hoidis kuni tema kahtlustatava ülekuulamiseni, mis toimus 10.09.2025 mobiiltelefonil Samsung Galaxy A33 SM-A336B II imei-koodidega: XXX ja XXX 9 videofaili ja 3 pildifaili, millel on kujutatud nooremad kui kaheksateistaastased isikud pornograafilises situatsioonides ning nooremad kui neliteistaastased isikud erootilises situatsioonides.

Seega pani XXX korduvalt toime nooremad kui kaheksateistaastast isikut pornograafilises või erootilises situatsioonis kujutava video omandamise, hoidmise, valmistamise ning teisele isikule üleandmise, so KarS § 178 lg 1¹ järgi kvalifitseeritavad kuriteod.

Kahtlustatava süü on tõendatud kriminaaltoimiku materjaliga, sh asitõendi (nutitelefoni) vaatlusprotokollil ning kahtlustatava enda ütlustega. Menetluse käigus ei ole tuvastatud õigusvastasust välistavaid asjaolusid. Samuti oli XXX teo toimepanemise ajal süüdiv KarS § 34 mõistes. Seega on täidetud KarS § 2 lg-s 2 sätestatud teo karistatavuse eeldused.

Prokuratuur, olles tutvunud kriminaaltoimiku materjalidega, analüüsinud kuriteo toimepanemise ajaolusid, kuriteo toimepanija isikut, tema käitumisviisi, süü suurust, kuriteo olulisust ja raskusastet, on jõudnud järeldusele, et antud juhul on siiski võimalik ja põhjendatud lõpetada kriminaalmenetlus KrMS § 202 alusel.

KrMS § 202 kohaselt saab kriminaalmenetluse lõpetada olukorras, kus kogutud tõendite põhjal on isiku hüpoteetiline süü tõendatud. See tähendab, et süüdimõistvat otsust ei tehta, kuid samas ei saa öelda, et süüstav toime täielikult puuduks (RKKK 03.11.2010 3-1-1-84-10, p 34, EIKo 21.06.2016 *Lähtenmäki vs Eesti* p 49).

Lõpetamise kohaldamiseks peavad olema täidetud järgmised eeldused: 1) tegemist on teise astme kuriteoga, 2) isiku süü ei ole suur, 3) kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi, 4) isik on heastanud või asunud heastama kuriteoga tekitatud kahju ja on tasunud (tasub) kriminaalmenetluse kulud; ning 5) kahtlustatava nõusolek.

Käesoleva kriminaalasja esemeks on teise astme kuritegu, mille sanktsioon näeb ette ühe- kuni kolmeaastase vangistuse.

Karistamise aluseks on KarS § 56 kohaselt isiku süü. Isiku süü suuruse kindlaksmääramisel tuleb lähtuda vaid nendest asjaoludest, mis puudutavad konkreetset süütegu. Riigi peaprokuröri oponentide juhise kui ka KrMS § 202 kommentaaride kohaselt tuleb süü suuruse hindamisel võtta aluseks KarS-is toodud põhimõtted, eelkõige §-s 57 sätestatu. Samuti arvestatakse isiku panust kuriteo toimepanemisel, tahtluse või ettevaatamatuse astet, tekitatud kahju liiki ja suurust, isiku vanust ja arusaamisvõimet ning seadusandja sätestatud karistusraame.

Avalik menetlushuvi on mõeldud tagama, et karistusõiguslikud sanktsioonid säilitaksid *ultima ratio* iseloomu ja oleksid tõlgendatavad karistamise eesmärkide valguses. Samuti tagab see, et karistust kohaldatakse vaid olukordades, kus muudest vahenditest ei piisa ning karistuse rakendamise järele on tungiv vajadus. Seega avaliku menetlushuvi olemasolu hindamisel tuleb arvesse võtta eri- ja üldpreventiivseid kaalutlusi.

Vaieldamatult on tõendatud, et kahtlustatav etteheidetud kuriteo toime pani. Väärrib aga rõhutamisest, et XXX telefonist leiti üksnes 9 keelatud videofaili ja 3 keelatud pildifaili, sealjuures neist 1 videofaili ja 3 pildifaili kuulusid animatsiooni kategooriasse. Video filmis XXX ise oma alaealise tüdruksõbraga seksimise ajal. Selle tegemise ajal oli ta ise vaid ca XXX-aastane.

Prokuratuur on seisukohal, et kriminaalmenetluse jätkamiseks puudub avalik menetlushuvi – seda eelkõige põhjusel, et XXX on varasemalt kriminaal- ja väärteokorras karistamata isik. Noormees õpib XXX ning töötab klienditeenindajana XXX (XXX). Kahetseb juhtunut. Kriminaalmenetluse kulud puuduvad.

Arvestades XXX isikut, ei ole põhjust eeldada, et tema karistamata jätmine võib tingida uute kuritegude toimepanemise. Vastupidi, õiguskuulekale käitumisele suunamiseks ja seal püsimiseks ei vaja ta tingimata äärmuslikke kriminaalmenetluslikke vahendeid.

Üldpreventiivsetest eesmärkidest on avaliku menetlushuvi jaatamiseks alust siis, kui ühiskonna jaoks tervikuna on isiku karistamine olulise tähtsusega – selle võib tingida näiteks kriminaalmenetluse esemeks oleva teo toimepanemise viis, tagajärgede erakordne iseloom, analoogiliste tegude suur arv või muud põhjused. Antud asjas seesugust alust ei nähtu. Isiku kriminaalkorras karistamine ei teeniks hetkel eripreventiivset eesmärki ega oleks vajalik õiguskorra kaitsmise huvides.

Ringkonnaprokurör, hinnates tõendamiseseme asjaolusid, sh XXX iseloomustavaid ja tema vastutust mõjutavaid asjaolusid, leiab, et isik on toime pannud talle etteheidetava kuriteo, kuid tema hüpoteetiline süü ei ole suur. Seega puudub avalik menetlushuvi ning üld- ja eripreventiivsest vajadusest lähtudes ei ole isiku karistamine otstarbekas. Niisiis on antud kriminaalasjas võimalik lõpetada menetlus oponentide põhimõtte alusel tingimusel, et kahtlustatav kohustus läbima vestlus(ed) kriminaalhooldajaga, mille eesmärgiks on uute seksuaalkuritegude toimepanemise tõenäosuse maandamine.

Juhindudes KrMS § 202 lg 1 ja 7 ja 206, ringkonnaprokurör määras:

1. Lõpetada kriminaalasjas 25730000081 menetlus XXX tegevuse suhtes.
2. **Määratud kohustuse liik ja tähtaeg: osaleda kriminaalhooldaja poolt läbiviidava(te) vestlus(t)el kriminaalhooldaja poolt määratud arv kordi, st kuni vajaduse äralangemiseni, eesmärgiga maandada uute seksuaalkuritegude toimepanemise tõenäosust. Kohustuse täitmise tähtajaks määrata 31.08.2026 k.a.**
3. **Asitõendid või äravõetud või konfiskeerimisele kuuluvad objektid:**
 - 3.1. Mobiiltelefon Samsung Galaxy A33 imei1: XXX ja imei2: XXX koos SIM kaardiga ICCID:XXX (II kd lk 176 akt nr 25ATH37697) asub **Põhja prefektuuri hoiuruumis**

(Rahumäe tee 6, Tallinn) – määruse jõustumisel KarS § 83 lg 1 alusel konfiskeerida ja hävitada:

3.2. Politsei- ja Piirivalveameti keskkriminaalpolitsei andmehoidlas: ajavahemikul 15.09.2025 kuni 17.09.2025 vaatlusprotokollid käigus vaadeldud koopiafailid, raportfail ja jäädvustatud fotod järgnevatest andmekandjast nutitelefon Samsung Galaxy A33 imei1: XXX ja imei2: XXX koos SIM kaardiga – määruse jõustumisel kustutada.

4. KrMS 4. peatükis loetletud tõkendite ja muude kriminaalmenetluse tagamise vahendite tühistamine: pole kohaldatud.
5. Riiklikus sõrmejälgede registris ja riiklikus DNA-registris sisalduvate andmete kustutamine: alus puudub.
6. Kriminaalmenetluse kulud: puuduvad.
7. Käesolev määrus saata: **täitmiseks Tallinna vangla Ida-Harju kriminaalhooldusosakonnale** (Pärnu mnt 132, Tallinn).
8. Vastavalt KrMS § 206 lõikele 2 tuleb kriminaalmenetluse lõpetamise määrus viivitamata edastada: **kahtlustatavale XXX (elukoht XXX, tel XXX, e-mail XXX).**
9. **Kohustuste täitmata jätmisel uuendab prokurör kriminaalmenetluse.**

Leelet Kivioja

Käesolevaga kinnitan, et olen määruse kätte saanud, selle sisu on mulle tõlgi vahendusel selgitatud ning arusaadav. Nõustun kriminaalmenetluse lõpetamisega KrMS § 202 sätete alusel ülaltoodud tingimustel.

XXX _____

Tõlk -----